

прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. Ратифікована Законом України від 17.07.1997. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

4. Case of Teixeira de Castro v. Portugal. URL : <https://hudoc.echr.coe.int/rus#%7B%22fulltext%22:%5B%22Teixeira%20de%20Castro%20v.%20Portugal%22%5D,%22sort%22:%5B%22kdate%20Ascending%22%5D,%22documentcollectionid%22:%5B%22JUDGMENTS%22%5D,%22itemid%22:%5B%22001-58193%22%5D%7D>.

УДК 343.98:343.351

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/55-57

Борис РАХЛІН

аспірант кафедри

оперативно-розшукової діяльності

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ЩОДО СТАНУ НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМ ВИКОРИСТАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ ГРОМАДЯН ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Ефективність діяльності у напрямі протидії злочинам залежить від своєчасного пошуку, збору, узагальнення, обробки, накопичення, зберігання, якості перевірки та використання інформації, спрямованої на вирішення завдань протидії злочинності. Залучення широкого кола членів суспільства як потенційних носіїв інформації, що становить оперативний інтерес, має унікальну цінність при використанні у протидії злочинності.

Складовою організації оперативного супроводження у сфері публічних закупівель є утворення оперативними підрозділами Національної поліції України на об'єктах бюджетної сфери оперативних позицій. Тобто забезпечення якісного перекриття даних об'єктів особами, які на конфіденційній основі співробітничать з оперативними підрозділами Національної поліції України. Вказані особи відіграють чималу роль у процесі отримання первинної інформації про злочини у сфері публічних закупівель, а також у документуванні злочинних намірів зловмисників [1].

Проблематика використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель майже не знайшла свого відображення у наукових працях вчених. Деякі проблеми розглядалися фрагментарно, здебільшого в контексті протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Зокрема, окремі проблемні питання оперативно-розшукової протидії розкраданню бюджетних коштів під час проведення публічних закупівель були предметом досліджень таких вчених, як: В. Коряк («Протидія хабарництву у сфері державних закупівель оперативними підрозділами МВС України»); В. Дараган («Розкриття викрадань державних коштів при проведенні закупівель товарів та виконанні робіт (послуг) на підприємствах залізничного транспорту», «Теоретико-прикладні засади оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель кримінальною поліцією»); В. Сливенко («Оперативно-розшукова протидія злочинам у сфері державних закупівель»); С. Нагачевський («Оперативно-розшукове виявлення та документування злочинів, вчинення службовими особами у сфері державних закупівель»); Т. Часова («Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів ОВС під час протидії злочинам у сфері державних закупівель»); М. Брильов («Оперативно-розшукова протидія злочинам, пов'язаним з розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту та експлуатації автомобільних доріг»); Ю. Федорчук («Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час здійснення закупівель медичного обладнання та ліків»); В. Кучеренко («Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час проведення спеціалізованих будівельних робіт за державним замовленням»).

Проте, незважаючи на широкий спектр змістовних наукових праць із зазначеної проблематики, слід констатувати, що за межами цих та інших досліджень залишилися питання правових, організаційних та тактичних засад використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Проблемні питання оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням у сфері публічних закупівель були предметом досліджень у межах 8 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук та 1 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Пропонуємо розглянути вказані роботи на предмет вивчення в них проблемних питань використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

Аналіз дисертаційних досліджень В. Коряка на тему «Протидія хабарництву у сфері державних закупівель оперативними підрозділами МВС України» та Т. Часової на тему «Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів ОВС під час протидії злочинам у сфері державних закупівель» показав, що вказані автори не досліджували питання використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель.

У 2012 р. завершив своє дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук В. Дараган на тему «Розкриття викрадань державних коштів при проведенні закупівель товарів та виконанні робіт (послуг) на підприємствах залізничного транспорту». Хоча автор не вивчав питання конфіденційної допомоги громадян в межах окремого підрозділу, у процесі дослідження ним запропоновано категорії осіб, серед яких доцільно здійснювати пошук кандидатур на негласне співробітництво [2].

Наступною роботою було дисертаційне дослідження В. Сливенка на тему «Оперативно-розшукова протидія злочинам у сфері державних закупівель». Хоча автор також не вивчав питання конфіденційної допомоги громадян в межах окремого підрозділу, у процесі дослідження ним було визначено методи залучення осіб до конфіденційного співробітництва щодо протидії злочинам у сфері державних закупівель (вказано їх недоліки) [3].

У 2013 р. С. Нагачевський захистив дисертацію на тему «Оперативно-розшукове виявлення та документування злочинів, вчинених службовими особами у сфері державних закупівель». Хоча автор також не вивчав питання конфіденційної допомоги громадян в межах окремого підрозділу, у процесі дослідження ним було визначено категорії осіб, яких необхідно залучати до негласного співробітництва з метою виявлення злочинів, вчинених службовими особами.

У 2017 році М. Брильов захистив дисертацію на тему «Оперативно-розшукова протидія злочинам, пов'язаним з розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту та експлуатації автомобільних доріг». В межах вказаного дослідження автором досліджувалось питання використання позаштатних негласних працівників Національної поліції під час виявлення злочинів, пов'язаних з розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту та експлуатації автомобільних доріг. За результатами вивчення вказаного питання автором було визначено напрями підвищення ефективності використання позаштатних негласних працівників щодо виявлення злочинів, пов'язаних з розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту та експлуатації автомобільних доріг [4].

У 2018 р. В. Дараган захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Теоретико-прикладні засади оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель кримінальною поліцією». В межах вказаного дослідження автор досліджував питання використання негласних позаштатних працівників під час оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель кримінальною поліцією [5].

Також у 2018 р. було завершено дослідження Ю. Федорчука на тему «Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час здійснення закупівель медичного обладнання та ліків». В межах дослідження автор вивчав питання використання підрозділами захисту економіки негласних позаштатних працівників у процесі виявлення розкрадань бюджетних коштів під час проведення закупівель медичного обладнання та ліків. За результатами дослідження автором запропоновано напрями підвищення ефективності використання негласних позаштатних працівників у процесі виявлення злочинів, пов'язаних з розкраданням бюджетних коштів під час проведення закупівель медичного обладнання та ліків [6].

У 2019 р. завершив своє дослідження В. Кучеренко на тему «Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час проведення спеціалізованих будівельних робіт за державним замовленням». В межах дослідження автор вивчав питання використання підрозділами захисту економіки негласних позаштатних працівників у процесі виявлення розкрадань бюджетних коштів під час проведення спеціалізованих будівельних робіт за державним замовленням. За результатами дослідження автором окреслено напрями підвищення ефективності використання ПЗЕ негласних позаштатних працівників під час виявлення розкрадань бюджетних коштів при проведенні спеціалізованих будівельних робіт за державним замовленням [7].

Аналіз вищезазначених наукових праць вказує на недостатній рівень наукового забезпечення питань використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель. Адже вказані питання були досліджені лише фрагментарно та без врахування використання конфіденційної допомоги громадськості без оформлення негласного співробітництва. Крім того, жоден із авторів не вивчав питання використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час розслідування злочинів у сфері публічних закупівель.

1. Дараган В. В. Оперативно-розшукова протидія злочинам у сфері державних закупівель: проблеми теорії та практики: монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 352 с.
2. Дараган В. В. Розкриття викрадань державних коштів при проведенні закупівель товарів та виконанні робіт (послуг) на підприємствах залізничного транспорту : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. Дніпропетровськ, 2012. 20 с.
3. Сливенко В. Р. Оперативно-розшукова протидія злочинам у сфері державних закупівель : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : НАВС, 2012. 20 с.
4. Брильов М.О. Оперативно-розшукова протидія злочинам, пов'язаним з розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту та експлуатації автомобільних доріг : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2017. 256 с.
5. Дараган В. В. Теоретико-прикладні засади оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель кримінальною поліцією : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2018. 40 с.
6. Федорчук Ю. В. Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час здійснення закупівель медичного обладнання та ліків : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2018. 20 с.
7. Кучеренко В. А. Оперативно-розшукова протидія розкраданню бюджетних коштів під час проведення спеціалізованих будівельних робіт за державним замовленням : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2019. 20 с.

УДК 343.98:343.351

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/57-60

Ілля СТЕПАНОВ

аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ

ЩОДО СТАНУ НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ОПЕРАТИВНОГО СУПРОВОДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ ЩОДО ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Як свідчить практика, оперативне супроводження кримінального провадження є фактично єдиною формою діяльності, яка дозволяє зробити можливим успішне розслідування злочинів у сфері публічних закупівель. Проблематика оперативного супроводження кримінальних проваджень щодо злочинів у сфері публічних закупівель майже не знайшла свого відображення в наукових працях вчених. Окремі проблеми розглядалися вченими фрагментарно, здебільшого в контексті оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель.

Так, проблемні питання протидії кримінальним правопорушенням у сфері публічних закупівель були предметом досліджень у 10 дисертаціях на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук та 1 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора